

Матрица Q&A за медије и јавност, заснована на документу **Shadow Report – Стратегија неуставне приватизације: Скривене намере, механизми и последице Стратегије државног власништва Републике Србије (2021–2027)**:

| Питање                                                                            | Одговор                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Који је основни проблем који се истиче у вези са Стратегијом државног власништва? | Стратегија представља институционално средство за прикривену приватизацију, доноси се без скупштинског легитимитета, игнорише јавни интерес и подрива основне принципе уставности, транспарентности и одговорности.                             |
| На који начин се тврди да је нарушен Устав Републике Србије?                      | Нарушени су чланови 2, 83, 97, 98, 99 и 194 Устава. Стратегија се примењује без скупштинског усвајања (чл. 99), омогућава отуђење јавне својине без закона (чл. 83), и супротна је уставном примату закона над актима извршне власти (чл. 194). |
| Да ли је спроведена јавна расправа и шта су били њени недостаци?                  | Јавна расправа је формално одржана, али без суштинске транспарентности, јавности и учешћа релевантних актера. Није било јавних трибина, консултација са академском и синдикалном заједницом, нити медијске промоције.                           |
| Који су кључни ризици за јавни интерес који се помињу?                            | Комерцијализација јавне својине, губитак суверене контроле над ресурсима, нетранспарентно управљање, институционална концентрација, угрожавање еколошке безбедности, занемаривање социјалне функције јавних предузећа.                          |
| Шта се предлаже као решење или захтев институцијама?                              | Привремена суспензија спорних делова Стратегије, покретање поступка за оцену уставности, ревизија стратегије уз јавну расправу, усвајање новог модела управљања државном својином у складу са јавним интересом.                                 |
| Који су уставни, законски и међународни основи за иницијативу?                    | Позива се на Устав (чл. 2, 74, 83, 97, 98, 99, 194), законе о јавној својини, СПУЖС, јавним набавкама, као и на Орхуску конвенцију, Париски споразум, Европску социјалну повељу, ССП, UNCAC и Зелену агенду.                                    |
| Које институције су адресати иницијативе и какве су њихове надлежности?           | Народна скупштина (јавно разматрање и ревизија), Уставни суд (оцена уставности), Влада (обустава и ревизија), Повереник и Заштитник грађана, ДРИ (надзор), као и делегације ЕУ, УН и ОЕБС (међународна подршка).                                |
| Каква је улога медија и јавности у овом контексту?                                | Медији блиски власти ћуте, док независни медији указују на ризике. Стручна јавност, академици и синдикати дају подршку критици. Јавност је систематски искључена из процеса одлучивања.                                                         |
| Какви су примери из међународне праксе и како се они користе као аргументи?       | Наведени су модели Француске, Словеније, Финске и Немачке, где је управљање јавном својином под демократском контролом, уз јавну расправу, антикорупцијске механизме и транспарентност.                                                         |

|                                                                                              |                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Да ли је наведена анализа утицаја на животну средину и да ли је адекватно спроведена?</b> | Није спроведена стратешка процена утицаја на животну средину (СПУЖС), чиме се крше и домаћи закони и обавезе из Орхуске конвенције и Париског споразума. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|